

Datum: 2026-03-02
Ärendenummer: SLK-2025-01288
Handläggare: Anna Säveskog
Telefon: 031-3680390

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: kn.cks.remisser@regeringskansliet.se
Diarienummer: KN2025/02333

Göteborgs Stads svar på remiss från Naturvårdsverket - Delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall

Övergripande bedömning

Göteborgs Stad är i huvudsak positiv till hur Naturvårdsverket föreslår att EU:s förpackningsförordning ska införas i svensk rätt och ser positivt på att Naturvårdsverket tagit hänsyn till branschfarenheter.

Göteborgs Stads yttrande avser huvudsakligen 4.7.2-4.7.5 i Naturvårdsverkets skrivelse.

4.7.2 Undantag från separat insamling av övrigt förpackningsmaterial

Förslaget innebär att förpackningsavfall av övrigt material ska samlas in tillsammans med avfall av samma material, på platser där kommunerna tar emot avfall direkt från hushåll. Sådana platser är återvinningscentraler eller regelbundet återkommande temporära mottagningsplatser. Kommunerna får ansvar för att behandla det insamlade förpackningsavfallet av övrigt material och ersättning för insamling och behandling. Detta är förpackningar av till exempel textil eller keramik och utgör en mindre del av den totala mängden förpackningar. Enligt gällande reglering ska dessa olika förpackningsslag samlas in tillsammans med varandra och det nya förslaget innebär att de i stället ska samlas in med avfall av samma material.

Göteborgs Stad är positiv till att dessa förpackningsavfall undantas från separat insamling och istället får hanteras tillsammans med liknande avfallsslag. Staden bedömer att det underlättar för hushållen att göra rätt och förenklar logistiken. Det begränsar även miljöpåverkan från behandlingen, om än i liten utsträckning på grund av de små flödena.

Förslaget inkluderar inte förpackningsavfall av trä. Göteborgs Stad anser att motsvarande fördelar skulle finnas för träförpackningar och önskar att det inkluderas i förslaget.

Göteborgs Stad anser att skrivningen om platser där kommunen tar emot avfall direkt från hushåll bör förtydligas - så den inte kan tolkas som reglering av platserna eller krav på fler platser.

Beskrivningen i förslagets avsnitt 4.7.2 kan tolkas som att blandningen med avfall av samma material endast får ske på återvinningscentraler. Den föreslagna nya förordningens 7 kap. 2 §, verkar tillåta blandning även vid enstaka tillfällen eller

oregelbundet, till exempel att lägga en keramikförpackning i en container för mineraliskt byggavfall.

Staden ser gärna att undantagen gäller all insamling av övriga förpackningsavfall. Det förenklar hantering och information när sorteringskraven inte varierar mellan fraktioner beroende på plats.

4.7.3 Insamling av komposterbara förpackningar

I EU:s förordning regleras att vissa förpackningar (som tepåsar och fruktetiketter) ska utformas så att de uppfyller standarden för kompostering. Insamlingen regleras inte av EU. I de svenska bestämmelserna föreslås därför att förpackningsavfall som tepåsar och fruktetiketter ska samlas in av den som ansvarar för insamling av matavfall. I avfallsförordningen införs en ny bestämmelse att dessa förpackningar ska sorteras tillsammans med biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall. Ingen ersättning och inga rapporteringskrav föreslås för denna hantering.

Göteborgs Stad är positiv till att förslaget avgränsats till dessa förpackningar och inte inkluderar till exempel absorbenter. Staden önskar dock kompletteringar. Staden saknar att förslaget inte tillåter att sortera de komposterbara förpackningarna utifrån material - till exempel om etiketterna plockas bort. Det borde vara ett förstahandsalternativ om förpackningen kan skiljas från produkten. Producenterna bör betala förpackningsavgift även för komposterbara förpackningar så att incitamentet att minska dessa förpackningsvolymen stärks.

Staden instämmer i inriktningen att de komposterbara förpackningarna ska brytas ned vid rötning när den regleringen möjliggörs.

4.7.4 Förpackningar som på grund av sina farliga egenskaper ska klassificeras som farligt avfall när de blir avfall

Förslaget innebär nya bestämmelser om att kommuner ska samla in förpackningar som på grund av sina farliga egenskaper ska klassificeras som farligt avfall när de blir avfall från hushåll och samlokaliserade verksamheter, till exempel lustgastuber. Insamlingen ska ske på platser där kommuner tar emot avfall direkt från hushåll, som återvinningscentraler. Kommunerna ska behandla detta avfall och få ersättning för insamling och behandling. Hanteringen förändras inte med förslaget, endast ersättningsmöjligheten. Naturvårdsverket anser däremot att förpackningar som ska klassificeras som farligt avfall på grund av deras kvarvarande innehåll inte ska bedömas på samma sätt. Producenter föreslås inte ha skyldighet att bekosta kommunens insamling av förpackningsavfall som innehåller rester av farligt avfall.

Göteborgs Stad konstaterar att den rättsprocess som staden drivit genom kretslopp och vattennämnden ger tydliga effekter i detta förslag och att producentansvaret för förpackningar med farliga egenskaper förtydligas och inkluderas i ersättningen från 2027. På så sätt inkluderas till exempel tryckbehållare som lustgastuber och tomma förpackningar som fått farliga egenskaper av sitt tidigare innehåll.

Göteborgs Stad är kritisk till att förslaget innebär att förpackningar som innehåller till exempel färgrester och därför hanteras som farligt avfall exkluderas. Eftersom farligt avfall ofta är lämpligt att samla in i sina originalförpackningar (de har rätt materialegenskaper, utformning och märkning) och normalt inte bör packas om - så bör

förpackningslagstiftningen och ersättningen anpassas till detta. Staden anser att alla förpackningar som kommunen ska hantera bör inkluderas i ersättningen.

Under förutsättning att funktionskraven uppfylls anser Göteborgs Stad att kommuner bör kunna använda även andra mottagningsformer och insamlingssätt än de som uttryckligen nämns i författningstext. Alla insamlingssätt bör berättiga till ersättning, till exempel fastighetsnära insamling.

Naturvårdsverket lyfter möjligheten att vidare utreda undantag från kravet på separat sortering, vilket staden är positiv till. I många fall kan det vara lämpligt att samla farliga förpackningar tillsammans med liknande farligt avfall.

Göteborgs Stad ser inte något behov av att inkludera förpackningar med farliga egenskaper från samlokaliserade verksamheter eftersom denna insamling normalt inte sker i det gemensamma avfallsutrymmet. Att insamling sker tillsammans med hushållens fastighetsnära förpackningsinsamling för samlokaliserade verksamheter, men inte för övriga verksamheter, motiveras av att de nyttjar samma soprum. Eftersom förpackningar med farliga egenskaper normalt inte lämnas fastighetsnära bör de inte inkluderas i det kommunala ansvaret när de kommer från verksamheter.

4.7.5 Kommuners ansvar för kvalitet

Förslaget innebär att kommunen vid insamling av förpackningsavfall ska se till att förpackningsavfallet i möjligaste mån inte innehåller annat avfall än förpackningar och att det hanteras på ett sätt som möjliggör för producentansvarsorganisationerna att återvinna det.

Göteborgs Stad ser att det är rimligt att reglera kvaliteten för förpackningsavfall som lämnas till producentansvarsorganisationer, men föreslår vissa omformuleringar. Staden anser att formuleringen ”hanteras på ett sådant sätt att det *underlättar* materialåtervinningen” kan tolkas som att det kan krävas åtgärder som förbehandling, vilket är ett behandlingsansvar som bör falla på producentansvarsorganisationerna. Begreppet ”*underlättar*” bör ersättas med ”*inte försvårar*” då det kan anses ligga inom det som kommunen kan ha rådighet över.

Göteborgs Stad förutsätter att ersättningen för förpackningsinsamlingen anpassas till de eventuella kostnader som kvalitetskraven innebär för kommunerna.

Övergripande bedömning baserade på helhetsintrycket av förslagen

Göteborgs Stad har tidigare lämnat synpunkter på att kraven avseende servicenivå för verksamheters förpackningar varit låga, särskilt i jämförelse med kraven som ställts på kommunen avseende insamling från hushållen. Staden har inga synpunkter på detaljerna, men är positiv till att dessa krav skärps, även om det endast påverkar avfallsverksamheten indirekt. Idag förekommer det att verksamheter använder återvinningsstationerna för sitt förpackningsavfall, trots att de är till för hushållen. En ökad servicenivå bedöms kunna motverka detta och minska problem med nedskräpning och överfulla stationer.

Göteborgs Stad bedömer att skrivningar om skyldigheter och ersättning (som avser att hänvisa till återvinningscentraler och liknande mottagningsplatser) riskerar att innebära en detaljstyrning av insamlingslösningarna. Staden anser att en sådan detaljstyrning av insamlingsformer riskerar motverka lokalanpassade, innovativa och flexibla lösningar. När syftet är att reglera en servicenivå bör lagstiftningen ange funktionskrav, till exempel

ange att det avser en eller ett fåtal insamlingspunkter i en kommun, men undvika att detaljstyra insamlingsform, som om det är mobil eller stationär insamlingslösning. Begrepp som kan tolkas som funktionskrav bör undvikas när syftet är att hänvisa till en insamlingspunkt, en definition i inledande kapitel skulle kunna bidra.

Förslag som saknas

Fram till 22 juli 2025 innehöll förpackningsförordningen en definition av ”skrymmande förpackningar” som avgränsade dessa till förpackningar av papper och plast. Definitionen syftade till att styra vilka avfallsslag som behöver samlas in på de lättillgängliga insamlingsplatserna som kommunen ska tillhandahålla från 2027. Många kommuner har planerat sin insamling utifrån den tidigare definitionen. Om avsikten är att fler förpackningsslag, till exempel trä som ofta är skrymmande, ska samlas in på lättillgängliga insamlingsplatser behöver ersättningen anpassas till det.

Göteborgs Stad bedömer att det inte finns något behov av lättillgängliga insamlingsplatser för skrymmande förpackningsavfall av metall, glas och trä då de inte är vanligt förekommande i hushållen. Det är också tekniskt svårt att få till barnsäkra insamlingsbehållare för stora runda förpackningar och de bör samlas in där det finns bemanning och inte på en lättillgänglig insamlingsplats. Göteborgs Stad önskar därför att regleringen om lättillgängliga insamlingsplatser (förslag till Förpackningsförordning 7 kap 6 §) avgränsas till att avse skrymmande förpackningsavfall av papper och mjuk plast. Även skrymmande hårdplast som tidigare ingått ger svårigheter med säkerheten och är därför bättre att samla in på en bemannad återvinningscentral. Den saknade regleringen har inte en tydlig koppling till EU:s förändrade krav, men utgör en viktig del av förpackningslagstiftningen.

Miljötillsyn

I och med Regeringens proposition 2025/26:108 pågår parallellt med denna remiss en omfattande reformering av den svenska avfallslagstiftningen för att öka materialåtervinningen och skapa en mer cirkulär ekonomi. Propositionen innebär stora förändringar avseende tillsyn på avfallsområdet för stadens tillsynsmyndighet enligt miljöbalken. Detta gör det svårt att överblicka de sammantagna förändringarna av tillsynsbehovet inom avfallsområdet. Göteborgs Stad har genom sitt tidigare yttrande 2025-02-05 § 105 över remissen Promemoria Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi KN2024/02249, svarat kring denna förändring.

Jessica Granath
Avdelningschef

Stadsledningskontoret
Göteborg 2026-03-02